

Memoria xustificativa do convenio de colaboración entre a Entidade Pública Empresarial Augas de Galicia e o concello de Gomeśende para a execución da actuación de "Renovación da rede de abastecemento en San Lourenzo de Fustáns. Gomeśende (Ourense)", cofinanciada pola Unión Europea a través do Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional (Feder), no marco do Programa Galicia Feder 2021-2027 (CV 26006)

1. Antecedentes

O Concello de Gomeśende ten atribuídas competencias en materia de abastecemento de auga potable, de acordo co establecido nos artigos 25.2 c), 26.1 a) e 86.2 da Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local, nos termos establecidos pola lexislación da comunidade autónoma, en concreto nos artigos 81 a) e 80.2 l) da Lei 5/1997, do 22 de xullo, reguladora da Administración local de Galicia, e nos artigos da Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia, que regulan o reparto competencial en materia de abastecemento.

Con referencia a esta última lei, os artigos 5.1 a) e 27.1 establecen como competencia das entidades locais o servizo de abastecemento domiciliario de auga potable e o seu control sanitario. Ademais, o artigo 27.2 establece a competencia das entidades locais en materia de elaboración e aprobación de proxectos de obras e execución de infraestruturas cando se trate de obras da súa competencia así como a explotación dos servizos da súa competencia.

A entidade pública Augas de Galicia, creada pola Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia e regulada polo Decreto 32/2012, do 12 de xaneiro, polo que se aproba o seu estatuto é unha entidade pública empresarial do sector público autonómico de Galicia, adscrita á Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático, con personalidade xurídica propia e plena capacidade de obrar para o cumprimento dos seus fins, e constitúe o medio, xunto co resto de órganos que integran a Administración hidráulica de Galicia, a través do cal a Comunidade Autónoma de Galicia exerce as súas competencias en materia de augas e obras hidráulicas.

Entre estas competencias atópanse, con carácter xeral, e de acordo co establecido na Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia, a adopción de medidas que garantan o abastecemento aos municipios (artigo 31.1) e a supervisión das redes básicas de abastecemento en alta (artigo 31). En calquera caso, as competencias de Comunidade Autónoma de Galicia exerceranse sempre de conformidade co principio de garantía e eficacia do servizo público de abastecemento (artigo 3.1.f)).

2. Obxectivos que se pretenden

O obxecto do convenio de colaboración é establecer as condicións básicas para a colaboración entre Augas de Galicia e o Concello de Gomesende que permitan acometer as obras consistentes na "Renovación da rede de abastecemento en San Lourenzo de Fustáns. Gomesende (Ourense)".

3. Necesidade de colaboración, razón de oportunidade e xustificación da non concorrencia

A rede de abastecemento da parroquia de San Lourenzo de Fustáns do Concello de Gomesende é unha rede moi antiga duns 6.400 m de lonxitude e no seu maior parte de PVC e que está a dar moitos problemas de funcionamento por exceso de presión e envellecemento da tubaxe, con continuas avarías e frecuentes roturas.

A parroquia de Fustáns atópase nunha ladeira de montaña na que os barrios se reparten a distintas cotas, de maneira que a diferenza de cota entre algúns barrios e o depósito de cabeceira supón presións moi altas nas conducións, polo que se articulou unha actuación que garanta que a auga chegue aos veciños coa presión de servizo adecuada. Así mesmo, contéplase que os veciños que actualmente están conectados a rede queden con servizo unha vez finalizada a obra.

Tamén se considera a reposición dos servizos afectados e os pavimentos dos viais afectados polas obras. O Concello de Gomesende solicita a colaboración técnica de Augas de Galicia e redáctase un proxecto construtivo no que se contempla unha solución aos problemas descritos. As obras pretendidas teñen, por tanto, como finalidade a mellora do

sistema de abastecemento da parroquia de San Lourenzo de Fustáns do concello de Gomeśende.

Por outra banda, a actuación da Comunidade Autónoma de Galicia e das entidades locais no ámbito do abastecemento terá por finalidade a garantía de subministración de auga en calidade e cantidade axeitada aos núcleos de poboación legalmente constituídos, nos termos establecidos na planificación.

Para a consecución destes e dos restantes fins e obxectivos establecidos en materia de abastecemento, a Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia, establece un mandato de colaboración entre as entidades locais, que ostentan competencias na materia, e a Comunidade Autónoma de Galicia. A natureza da colaboración pode ser técnica e/ou financeira e articularse a través de diversos mecanismos como son, a participación de Augas de Galicia na construción e explotación de obras que sexan competencia das entidades locais galegas (artigo 11.3 d), e a regulación e ou outorgamento de auxilios económicos ás entidades locais en materias da súa competencia (artigo 26.3).

A Lei 1/2022, do 12 de xullo, de mellora da xestión do ciclo integral da auga, ten por finalidade contribuír a garantir a satisfacción das necesidades básicas do uso da auga, en condicións axeitadas de cantidade e calidade, e a protección dos recursos hídricos e dos ecosistemas acuáticos e terrestres asociados. En concreto, a lei persegue a mellora da eficiencia na prestación dos servizos públicos relacionados co ciclo integral da auga; e establece como un dos principios de actuación na xestión do ciclo integral da auga a cooperación entre as administracións públicas, a través da corresponsabilidade e do cofinanciamento, en función da súa capacidade económica, na programación dos investimentos para a mellora do ciclo integral da auga.

O artigo 57 da Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local e o 194 da Lei 5/1997, do 22 de xullo, da Administración local de Galicia determinan que a cooperación económica, técnica e administrativa entre a Administración Local e as Administracións do Estado e das Comunidades Autónomas, tanto en servizos locais como en asuntos de interese común, desenvolverase con carácter voluntario, baixo as formas e nos termos

previstos nas leis, podendo ter lugar, en todo caso, mediante os convenios administrativos que subscriban.

Así mesmo, o artigo 30 da Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia, establece un mandato xeral de colaboración entre administracións coa finalidade de acadar os obxectivos das políticas de abastecemento, saneamento e depuración, para o que dispón a celebración dos convenios precisos, sen prexuízo da utilización doutras posibles técnicas de colaboración.

O 11.11.2024 a Dirección de Augas de Galicia aprobou o documento de planificación de operacións de execución directa de Augas de Galicia, dentro do Programa Galicia FEDER 2021-2027. Neste documento recóllense os requisitos de elixibilidade e os criterios de priorización a ter en conta na selección das operacións. Analizados os apartados a valorar para cada un dos proxectos, a actuación que nos ocupa obtivo a puntuación necesaria para ser seleccionada, debendo neste momento suscribirse o convenio que se propón para a execución do financiamento europeo previsto.

Polo exposto, estímase xustificada a utilización do instrumento do convenio para articular a colaboración de referencia, quedando o devandito convenio fora do ámbito de aplicación da Lei 9/2017, de 8 de novembro, de contratos do sector público, de acordo co establecido no artigo 6 da antedita lei.

4. Estimación de custos e financiamento

O investimento total das actuacións obxecto deste convenio ascende a setecentos quince mil seiscentos un euros con vinte céntimos (715.601,20 €), coa seguinte previsión inicial de anualidades de gasto:

Exercicio	Importe
2027	654.650,65
2028	60.950,55
Total	715.601,20

Os gastos que se xeren en execución deste convenio terán o seguinte financiamento:

a) o concello achegará o 20% do custo total da actuación obxecto deste convenio, segundo o calendario de pagos previsto no apartado 1 da cláusula sexta, que ascende a cento corenta e tres mil cento vinte euros con vinte e catro céntimos (143.120,24 €).

b) Augas de Galicia achegará o 80% do custo total da actuación obxecto deste convenio para as anualidades 2027 e 2028, que ascende a cincocentos setenta e dous mil catrocentos oitenta euros con noventa e seis céntimos (572.480,96 €), distribuído entre as modalidades 1510 (gasto non elixible) e 1020/1520 e 4140 (gasto elixible), tal e como se indica nos apartados c) e d) seguintes.

c) o gasto non elixible será a suma dos gastos en concepto de imposto sobre o valor engadido (IVE), de taxa de dirección e inspección de obra e de taxa de dirección dos contratos de servizo en materia de augas e infraestruturas dos contratos e financiarase da seguinte forma:

Transferencia finalista do concello	143.120,24
FCA, canon de auga (1510)	954,19
Total do gasto non elixible	144.074,43

d) O gasto elixible supón un total de cincocentos setenta e un mil cincocentos vinte e seis euros con setenta e sete céntimos (571.526,77 €). O elixible será financiado pola Unión Europea e pola Xunta de Galicia mediante transferencia de capital da consellería á que estea adscrita Augas de Galicia, do seguinte xeito:

- Pola Unión Europea a través do Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional (FEDER) no marco do Programa Galicia FEDER 2021-2027 nun 60%.
- Pola Xunta de Galicia nun 40%, de acordo co seguinte reparto:

EXERCICIO	MOD 1020/1520	MOD. 4140	ELIXIBLE
2027	209.139,04	313.708,56	522.847,60
2028	19.471,67	29.207,50	48.679,17
Total	228.610,71	342.916,06	571.526,77

- Na modalidade 1020/1520 recóllese o importe cofinanciado pola Xunta de Galicia do gasto elixible.
- Na modalidade 4140 recóllese o importe cofinanciado pola Unión Europea a través do Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional (FEDER).

En todo caso, o concello asumirá o 20% do gasto definitivo derivado da execución dos contratos tramitados para a correcta execución das actuacións conveniadas (obra, asistencia técnica á dirección de obra, seguridade e saúde e todos aqueles que a dirección de obra nomeada considere necesarios para a súa correcta execución), incluídas as variacións económicas, á alza ou á baixa, orixinadas por modificacións (que inclúe a súa redacción de proxecto do modificado), revisións de prezos, liquidacións dos contratos ou posibles indemnizacións aos contratistas derivadas do cumprimento da vixente normativa sobre contratos do sector público.

Na contabilidade de gasto de Augas de Galicia deberán diferenciarse as distintas modalidades de gasto para poder realizar un adecuado seguimento contable das fontes de financiamento do convenio.

Unha vez adxudicados todos os contratos necesarios para cumprir co obxecto deste convenio, Augas de Galicia poderá liberar o saldo non comprometido para a execución dos ditos contratos.

Durante a execución do gasto, Augas de Galicia contabilizará o gasto na conta financeira 230 investimentos xestionados para outros entes públicos. Unha vez se entregue a infraestrutura ao concello, a efectos da súa baixa no inventario de Augas de Galicia, trasladarase o gasto acumulado mediante asiento contable á conta financeira 6556 transferencias de capital a corporacións locais.

Augas de Galicia asume os compromisos económicos que se deriven da execución das obras segundo a previsión inicial de anualidades de gasto, sen prexuízo dos pagos que debe realizar o concello consonte ao indicado na cláusula seguinte.

En función das súas disponibilidades, Augas de Galicia poderá substituír total ou parcialmente o financiamento da Xunta de Galicia por fondos propios da entidade.

Por outra banda, o Concello asume o compromiso económico de pagar cento corenta e tres mil cento vinte euros con vinte e catro céntimos (143.120,24 €), de acordo co seguinte calendario de pagos:

Ano	Importe
2027	47.706,75
2028	47.706,75
2029	47.706,74
TOTAL	143.120,24

Para o financiamento deste convenio, o concello achega a Augas de Galicia a documentación contable que acredita a disposición de crédito adecuado e suficiente, tanto da anualidade corrente como das anualidades futuras. Unha vez asinado o convenio, e como requisito previo á licitación do contrato de obra, o concello achegará a Augas de Galicia a documentación contable en fase de disposición de gasto (fase D) que recolla a súa achega económica, tanto da anualidade corrente como das anualidades futuras.

O concello realizará o pagamento das anualidades previstas no cadro do punto 1 no último trimestre de cada exercicio. No suposto de incumprimento dos compromisos financeiros asumidos polo concello, os importes non satisfeitos consideraranse débedas vencidas, líquidas e exixibles para os efectos de compensación con cargo ao Fondo de Cooperación Local, de conformidade co establecido na disposición adicional décimo novena da Lei 9/2010, do 4 de novembro, de augas de Galicia.

Augas de Galicia comprométese, ao final de cada exercicio, a remitir ao concello a documentación xustificativa do gasto efectuado que incluírá as certificacións, os xustificantes de pagamento e o certificado do gasto non elixible executado.

5. Vixencia do convenio

O convenio terá efectos desde a data da súa sinatura e estenderá a súa vixencia ata o 31 de decembro de 2029.

Consonte ao disposto no artigo 48.3 da Lei 40/2015, de 1 de outubro, de réxime xurídico do sector público o convenio contribúe a mellorar a eficiencia da xestión pública, a facilitar a utilización conxunta de medios e servizos públicos e á realización de actividades de utilidade pública.

Santiago de Compostela, na data da sinatura electrónica

O director de Augas de Galicia

Roi Fernández Añón

